



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 670/2023-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] [REDACTED] proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/182/2022 z 27. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. decembra 2023 domáha zrušenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/182/2022 z 27. septembra 2023, vrátenia veci „na súd nižšej inštancie“ a priznania jej „odškodného“ vo výške 10 000 eur.
2. Z ústavnej sťažnosti, ale predovšetkým jej prílohy (ktorú tvorí napadnuté uznesenie) vyplýva, že Okresný súd Trnava uznesením č. k. 13C/1/2019-62 z 13. októbra 2020 odmietol podanie sťažovateľky označené ako „Žaloba vo verejnom záujme“, a to v dôsledku neodstránenia väd podania.
3. Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 24Co/4/2021 zo 7. decembra 2021 odmietol odvolanie sťažovateľky, ktoré podala proti uzneseniu okresného súdu z 13. októbra 2020.
4. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky, ktoré podala proti uzneseniu krajského súdu zo 7. decembra 2021 s odôvodnením, že sťažovateľka nebola v dovolacom konaní zastúpená tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a nebola splnená ani podmienka podľa § 429 ods. 2 písm. a) CSP, hoci bola o povinnom zastúpení v dovolacom konaní súdom prvej inštancie riadne poučená. Podanie nespĺňalo ani náležitosti dovolania tak, ako to vyžaduje § 428 CSP, preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. d) a e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

II. Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vyjadruje všeobecnú nespokojnosť s napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Prevažná časť do značnej miery nejasnej a chaotickej argumentácie sťažovateľky je sústredená na atakovanie justície, advokátov a bánk (subjekt vystupujúci vo veci sťažovateľky na strane žalovaného).

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky neobsahuje žiadnu relevantnú argumentáciu (konkrétne skutkové a právne dôvody) porušenia práv [požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde] napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Argumentácia v nej obsiahnutá je vedená výlučne vo všeobecnej rovine námietok, ktoré vyjadrujú subjektívnu nespokojnosť sťažovateľky s odmietnutím jej dovolania najvyšším súdom. Značne neurčitý a nezrozumiteľný obsah súvisí aj s tým, že je spísaná ťažko čitateľným rukopisom.

8. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

9. Sťažovateľkou podaná ústavná sťažnosť je nejasná a málo zrozumiteľná, neobsahuje žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, chýba jednoznačné odôvodnenie opreté o konkrétne právne relevantné dôvody v takých logických súvislostiach, ktoré by poskytli nevyhnutný základ na prieskum ústavným súdom. Sťažovateľka síce požaduje preskúmanie a zrušenie uznesenia najvyššieho súdu, ktoré k ústavnej sťažnosti pripojila, neoznačila však konkrétne základné práva a slobody, ktoré mali byť porušené. Bližšie ani nerozvádza relevantné dôvody, ktoré by ústavnoprávnu neudržateľnosť uznesenia najvyššieho súdu, ktoré požaduje zrušiť, odôvodňovali. Práve na ten účel musí byť sťažovateľ pred ústavným súdom povinne právne zastúpený advokátom, aby ústavná sťažnosť tieto náležitosti splnila. Sťažovateľka nepriložila splnomocnenie udelené

advokátovi na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, ani nepožiadala o ustanovenie právneho zástupcu.

10. Ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej je jednoznačne formulované, že povinnosť zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ustanovená bez možnosti akýchkoľvek výnimiek, a zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ ide o inštitút povinného právneho zastúpenia, na opodstatnenosť jeho zákonnej úpravy vo svojej judikatúre opakovane upozorňuje a bezvýnimočne na ňom trvá (napr. I. ÚS 57/2013, IV. ÚS 221/2013, III. ÚS 343/2013, II. ÚS 23/2019).

11. Ústavný súd ako orgán verejnej moci (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) môže podľa čl. 2 ods. 2 ústavy konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a preto sa musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom.

12. Taký rozsah nedostatkov v zákonom ustanovených náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľky, nie je ústavný súd povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

13. Napriek tomu, že sťažovateľka nie je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzvať ju na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti. Zo svojej rozhodovacej činnosti má ústavný súd vedomosť o viacerých podaniach sťažovateľky adresovaných ústavnému súdu pred podaním predmetnej ústavnej sťažnosti. Ostatnými prípismi sp. zn. Rvp 826/2022 z 31. marca 2022, sp. zn. Rvp 1696/2021 z 31. augusta 2021, sp. zn. Rvp 474/2021 z 29. marca 2021 a sp. zn. Rvp 2640/2020 zo 16. decembra 2020 ústavný súd odložil podania sťažovateľky s tým, že bola poučená o náležitostiach sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a o povinnosti byť zastúpená advokátom v konaní pred ústavným súdom. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd opakovane poučil sťažovateľku o náležitostiach ústavnej sťažnosti, ako aj o povinnosti byť zastúpená advokátom v konaní pred ústavným súdom, v tomto prípade nepovažoval za potrebné sťažovateľku vyzvať na odstránenie nedostatkov jej ústavnej sťažnosti.

14. V konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je nevyhnutnou podmienkou, aby sa poučenie o povinnom zastúpení advokátom dostávalo totožnému sťažovateľovi vždy v každom individuálnom konaní, ak sa tak stalo už v predchádzajúcich prípadoch. Ak možno vychádzať zo spoľahlivého predpokladu, že skôr poskytnuté poučenia (informácie) boli objektívne spôsobilé sprostredkovať sťažovateľovi zásadu, že na ústavný súd sa nemožno obracať inak ako v zastúpení advokátom a že sťažnosť musí obsahovať aj ďalšie všeobecné a osobitné náležitosti, resp. spĺňať ďalšie procesné podmienky, v takom prípade by bolo zotrvanie na požiadavke nového (obsahovo rovnakého) poučenia postupom neefektívnym a formalistickým (porovnaj napr. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vydané vo veciach vedených pod sp. zn. III. ÚS 1781/18 a sp. zn. III. ÚS 2229/18).

15. Vychádzajúc z už uvedených skutočností, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky nespĺňa požiadavky kvalifikovanej ústavnej sťažnosti, ktorá by zodpovedala zákonným požiadavkám, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

16. V materiálnom kontexte a ako *obiter dictum* ústavný súd dodáva, že napadnuté rozhodnutie, ktorého obsah je popísaný v bode 4 tohto odôvodnenia a ktoré bolo priložené k ústavnej sťažnosti, nevykazuje znaky ústavnej neudržateľnosti, práve naopak. Najvyšší súd nemohol rozhodnúť inak, ako rozhodol, keďže sťažovateľka nespĺnila obligatórnu zákonnú podmienku právneho zastúpenia v dovolacom konaní a odmietla sa obrátiť na Centrum právnej pomoci (bod 7 napadnutého uznesenia).

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu